

บทนำรวม

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

เทศบาลเมืองท่าข้าม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งอยู่ในเขตอำเภอพุนพิน ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ 14.10 ตารางกิโลเมตร ลักษณะพื้นที่ตอนใต้เป็นที่สูง ตอนเหนือเป็นที่ราบ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำตาปี มีอาณาเขตทิศเหนือ ติดต่อบ้านลวดประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทิศตะวันตก ติดต่อบ้านพุนพิน และตำบลท่าข้าม มีประชากรอาศัยอยู่รวมทั้งสิ้น 22 ชุมชน จำนวน 20,353 คน เป็นชาย 9,906 คน และหญิง 10,447 คน มีจำนวนครัวเรือน 8,138 หลังคาเรือน และมีความหนาแน่นของประชากร 1,443 คนต่อตารางกิโลเมตร (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553) เทศบาลเมืองท่าข้าม เป็นจุดศูนย์กลางของชุมชนพุนพิน ซึ่งเป็นชุมชนขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของจังหวัด รองจากชุมชนเมืองสุราษฎร์ธานี เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์และเป็นแหล่งสะสมทางด้านวัฒนธรรม โบราณคดีมาตั้งแต่ยุคเริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งเป็นอำเภอที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเป็นแหล่งซื้อขายสินค้าเกษตร สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าอุตสาหกรรมสำหรับประชาชน ซึ่งอาศัยอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ โดยประชากรในเขตเทศบาลประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้างและเกษตรกรรม

ในปัจจุบันเทศบาลเมืองท่าข้ามกำลังประสบปัญหาด้านการจัดการมูลฝอย เนื่องจากพื้นที่ทิ้งมูลฝอยของทางเทศบาลตั้งอยู่ในสถานที่ไม่เหมาะสม เช่น ตั้งอยู่ใต้สายส่งไฟฟ้าแรงสูง และพื้นที่รองรับมูลฝอยซึ่งดำเนินการด้วยการเทกอง (Open dump) ไม่เพียงพอกับปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น อีกทั้งกำลังประสบปัญหาการจัดหาพื้นที่ใหม่สำหรับการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องออกแบบระบบการจัดการมูลฝอยใหม่สำหรับเทศบาลเมืองท่าข้ามเพื่อแก้ไขปัญหามูลฝอยในปัจจุบันและอนาคต โดยการจัดการมูลฝอยที่ดี ต้องเริ่มตั้งแต่การลดการเกิด การคัดแยก ณ แหล่งกำเนิด การนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อลดปริมาณมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดด้วยการฝังกลบในขั้นตอนสุดท้ายให้มากที่สุด ซึ่งในปัจจุบันนี้ มีวิธีการหรือทางเลือกหลากหลายสำหรับแต่ละขั้นตอนของการจัดการมูลฝอย ตั้งแต่ การลดการเกิด การคัดแยก ณ แหล่งกำเนิด การบำบัด และการกำจัด ซึ่งต้องมีการประเมินแต่ละทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพทั้งทางวิศวกรรม เศรษฐศาสตร์ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ได้วิธีการผสมผสานที่ดีที่สุดสำหรับท้องถิ่นนั้นๆ แต่เทศบาลเมืองท่าข้ามขาดข้อมูลปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นจริงและลักษณะองค์ประกอบของมูลฝอย รวมถึงประสิทธิภาพและศักยภาพในการจัดการมูลฝอยในปัจจุบันของเทศบาล ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการตัดสินใจเลือกแนวทางหรือเทคโนโลยีการจัดการมูลฝอยที่เหมาะสมและยั่งยืนสำหรับพื้นที่เทศบาลเมืองท่าข้าม

ดังนั้น โครงการวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อหาทางเลือกของการผสมผสานวิธีการจัดการมูลฝอยที่เป็นไปได้สำหรับพื้นที่เทศบาลเมืองท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเลือกรูปแบบการจัดการมูลฝอยที่เหมาะสมและยั่งยืนที่สุดสำหรับเทศบาลเมืองท่าข้าม เพื่อแก้ไขปัญหามูลฝอยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยในโครงการวิจัยที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองท่าข้าม และ สถานการณ์ปัญหามูลฝอยและประสิทธิภาพการจัดการในปัจจุบัน จากนั้นโครงการวิจัยที่ 2 จะนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้ไปสร้างทางเลือกต่างๆ ของรูปแบบการจัดการมูลฝอยแบบผสมผสานตั้งแต่แหล่งกำเนิดจนถึงการกำจัด ที่เป็นไปได้สำหรับ

พื้นที่ เทศบาลเมืองท่าข้าม และ เลือกระบบการจัดการมูลฝอยแบบผสมผสานที่เหมาะสมที่สุดสำหรับ เทศบาลเมืองท่าข้าม

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ สภาพปัญหา อัตราการเกิด องค์กรประกอบ และคุณสมบัติของมูลฝอย และระบบการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานีในปัจจุบัน

2.2 เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงการจัดการมูลฝอย รวมถึงโครงสร้างรูปแบบการจัดการมูลฝอย

2.3 สร้างทางเลือกการจัดการมูลฝอยแบบผสมผสานรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่แหล่งกำเนิดจนถึงการกำจัด ที่เป็นไปได้สำหรับพื้นที่ เทศบาลเมืองท่าข้าม

2.4 วิเคราะห์ความเหมาะสมของทางเลือกการจัดการมูลฝอยแต่ละรูปแบบสำหรับพื้นที่เทศบาลเมืองท่าข้าม โดยพิจารณาทางด้านวิศวกรรม เศรษฐศาสตร์ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2.5 เลือกระบบการจัดการมูลฝอยแบบผสมผสานที่เหมาะสมที่สุดตั้งแต่แหล่งกำเนิดจนถึงการกำจัดสำหรับเทศบาลเมืองท่าข้าม

3. รายละเอียดความเชื่อมโยงระหว่างโครงการวิจัยย่อย

การดำเนินงานในแผนวิจัย เรื่องแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรและการมีส่วนร่วมของชุมชนของชุมชนในเขตพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยโครงการวิจัย 2 ชุด คือ โครงการวิจัยที่ 1 เรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และโครงการวิจัยที่ 2 เรื่อง การประเมินเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยในการดำเนินโครงการวิจัย ดังกล่าวข้างต้น แสดงดังแผนภูมิที่ 1 โดยข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการเก็บข้อมูลและทำการทดลองและวิเคราะห์ในโครงการวิจัยที่ 1 จะนำมาใช้เป็นข้อมูลทางเลือกให้กับโครงการวิจัยที่ 2

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

- 4.1. ปริมาณและองค์ประกอบมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดต่างๆในเขตเทศบาลเมืองท่าข้าม
- 4.2. แนวทางในการเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่เทศบาลเมืองท่าข้าม
- 4.3. ทางเลือกในการจัดการมูลฝอยแบบผสมผสานสำหรับพื้นที่เทศบาลเมืองท่าข้าม
- 4.4. รูปแบบและเทคโนโลยีในการจัดการมูลฝอยที่เหมาะสมทั้งทางเทคนิค สังคมและสิ่งแวดล้อม
- 4.5. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด

5. หน่วยงานที่นำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 5.1. เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานีและหน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียง
- 5.2. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีปริมาณมูลฝอยใกล้เคียงกับพื้นที่วิจัย
- 5.3. หน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อม
- 5.4. หน่วยงานด้านการวิจัย นักวิจัยและนักวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการจัดการมูลฝอยชุมชน